

2011. december 15., csütörtök

Tunézia: Zakaríá Búgirra ügye

P7_TA(2011)0592

Az Európai Parlament 2011. december 15-i állásfoglalása Tunéziáról: Zakaríá Búgirra ügye

(2013/C 168 E/17)

Az Európai Parlament,

- tekintettel Tunéziáról szóló korábbi állásfoglalásaira, és különösen 2011. február 3-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel az európai szomszédságpolitika déli dimenziójának felülvizsgálatáról szóló, 2011. április 7-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a Bizottság „Az átalakuló szomszédság új megközelítése” című, 2011. május 25-i közös közleményére (COM(2011)0303),
 - tekintettel az Európai Uniónak az emberi jogok harmadik országokban való előmozdításában és ezen országok demokratizálásában vállalt szerepéről szóló, 2002. április 25-i, a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek címzett bizottsági közleményre ⁽³⁾,
 - tekintettel a EU–Tunézia munkacsoport 2011. szeptember 28–29-i ülésének következtetéseire,
 - tekintettel a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmód elleni egyezményre és annak fakultatív jegyzőkönyvére,
 - tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, és különösen annak 7. és 9. cikkére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 122. cikkének (5) bekezdésére,
- A. mivel 2011. november 13-án Zakaríá Búgirra tunéziai állampolgár, orvostanhallgató a tuniszi-karthágói repülőtéren szemtanúja volt annak, hogy a bűnüldöző szervek tagjai többször is nyilvánosan erőszakot követtek el fiatal marokkóiak egy csoportja ellen, akik a labdarúgó Afrikai Bajnokok Ligája döntőjét várták a Wydad Casablanca és az Espérance Sportive de Tunis között;
- B. mivel a bűnüldöző szervek által a tizenhárom marokkói (akiknek a kezét megkötözték és ártalmatlanná tették őket) ellen elkövetett erőszak és fellépésük hevességére való tekintettel Zakaríá Búgirra mobiltelefonjával elkezdte filmezni a jelenetet, hogy a felvételt közzétegye az interneten abból a célból, hogy véget vessen a Ben Ali-korszakban elterjedt széles körű büntetlenségnek, így hozzájáruljon egy demokratikus Tunézia kiépítéséhez, amely az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásán alapul;
- C. mivel Zakaríá Búgirrát egy biztonsági őr azonnal leállította a filmezésben, és a fiatalembert súlyosan ütlegelni kezdte mintegy húsz rendőr, majd a repülőtér külső részén található rendőrsre vitték a fiatal marokkóiakkal együtt;
- D. mivel Zakaríá Búgirrát önkényesen őrizetben tartották és ezalatt többször is olyan erőszakos cselekményeket és megfélemlítést alkalmaztak vele szemben, amelyek embertelen és megalázó bánásmódnak tekinthetők; mivel az őrizet idején a fiatalembert tanúja lehetett azoknak a körülményeknek is, amelyek között a többi fiatal marokkóit őrizték, valamint annak, hogy ők is milyen embertelen vagy megalázó bánásmódban részesültek;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0038.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0154.

⁽³⁾ HL C 131. E, 2003.6.5., 147. o.

2011. december 15., csütörtök

- E. mivel a terroristaellenes különítménynek a határőrizeti pont előtt történő bevetése után az Al Wataniya, a Hannibal és a Nesma nevű tunéziai televíziós csatornák tudósítói megjelentek a helyszínen, és az adók a 2011. november 13. és 14. közötti éjszakán olyan híradást sugároztak, amely alátámasztotta a fiatal marokkói szurkolók csoportjának letartóztatását, azt állítva, hogy romboltak a repülőtér indulási várótermében;
- F. mivel Zakaría Búgirrát édesanyja és annak ügyvédje közbenjárását követően, akik őrizete helyére mentek, szabadon bocsátották; mivel a 13 marokkói szurkoló közül kilencet őrizetben tartottak november 13. és 21. között, majd ezt követően átszállították őket a Búsúsa és Morniaga börtönökbe;
- G. mivel 2011. november 17-én Zakaría Búgirra kínzás miatt panaszt nyújtott be a főügyész hivatalában a biztonsági erők érintett tagjai és a Belügyminisztérium ellen, és mivel Zakaría Búgirrát 2011. december 8-án meghallgatta az ügyészi hivatal;
- H. mivel tunéziai ügyvédek és emberi jogi szervezetek megjegyzik, hogy a Ben Ali-rezsim bukása ellenére a biztonsági erők továbbra is rendszeresen erőszakos bűncselekményeket követnek el és nagyon durván lépnek fel a lakossággal szemben, megsértve a Tunézia által a közelmúltban vállalt emberi jogi kötelezettségeket;
- I. mivel a megfelelően működő bírói és igazságszolgáltatási rendszerek, valamint a kínzás és a büntetlenség elleni fellépés alapvető fontosságúak a valóban a jogállamiságon alapuló állam felépítésében, és mivel ezen lényeges alapelvek betartásának biztosítását a jövőbeli tunéziai kormánynak és az ország alkotmányozó gyűlésének központi kérdésként kell kezelnie, amikor arról határoznak, hogy mely reformok élvezzenek elsőbbséget;
- J. mivel a korábbi RCD (Alkotmányos Demokratikus Egyesülés) támogatói továbbra is nagyon aktív szerepet játszanak a bel- és igazságügyi minisztériumokban;
- K. mivel az éveken át tartó elnyomást követően lényeges a bizalom helyreállítása a lakosság és a hatóságok, különösen a biztonsági erők és az igazságszolgáltatás között, és mivel több nyilvános felhívás is megjelent a múltban alkalmazott módszerektől való radikális eltérést és az alapvető demokratikus szabályok betartását ösztönözve;
- L. mivel az emberi jogokon és a jogállamiságon alapuló tunéziai állam létrejöttéhez, az arab tavasz sikeréhez és a tartós változáshoz lényeges, hogy ez az eset és az egyéb, kínzással, embertelen és megalázó bánásmóddal vagy büntetéssel kapcsolatos ügyek tárgyalása tisztességes és átlátható legyen, és az ilyen bűncselekmények tekintetében szűnjön meg a büntetlenség;
1. üdvözli a Tunézia által a Ben Ali-rezsim bukása óta tett nemzetközi kötelezettségvállalásokat, különösen az Egyesült Nemzetek által a kínzás, valamint az embertelen és megalázó bánásmód elleni küzdelem során alkalmazott különleges eljárásokkal és mechanizmusokkal való együttműködés tekintetében; ezért sürgeti a tunéziai hatóságokat, hogy biztosítsák Zakaría Búgirra számára a nemzetközi normák szerint lefolytatott bírósági perhez való jogot, hogy fény derüljön az emberi jogok azon súlyos megsértéseire, amelyeknek áldozata volt, valamint ítélik el e cselekmények elkövetőit; kéri továbbá a 13 marokkói állampolgár ellen elkövetett jogsértés kivizsgálását;
 2. üdvözli, hogy Tunézia 2011. június 29-én megerősítette a kínzás elleni egyezmény fakultatív jegyzőkönyvét, továbbá megerősítette a személyek erőszakos körülmények közötti eltűnés elleni védelméről szóló nemzetközi egyezményt és a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya első fakultatív jegyzőkönyvét;
 3. felhívja a Bizottság alelnökét/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét és az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ), hogy tájékoztassák a tunéziai hatóságok irányába tett lépéseikről és az ezek nyomán meghozandó intézkedésekről;

2011. december 15., csütörtök

4. tudatában van annak, hogy Tunézia milyen kihívásokkal néz szembe a demokratikus átmenet folyamata során; felhívja a tunéziai kormányt és az alkotmányozó gyűlést, valamint a legnagyobb szakszervezeteket, hogy haladéktalanul vállaljanak részt a visszafordíthatatlan reformfolyamatban, amely elsősorban a biztonság területére összpontosít, különös tekintettel a rendőrségre és az igazságügyi rendszerekre, valamint garantálják a bírói hatalom függetlenségét, továbbá a sajtó és a média szabadságát és függetlenségét a szilárd és fenntartható demokrácia kialakítása céljából;

5. a biztonsági ágazat átalakítását és a büntetlenség elleni küzdelmet lényeges feladatoknak tekinti, amelyeket haladéktalanul meg kell kezdeni, és úgy ítéli meg, hogy csak e feladatok elvégzése után lehet majd a jogállamiságon alapuló életképes államot létrehozni és a nemzeti megbékélés útján elindulni; azon a véleményen van, hogy a rendőrségnek a közrendre és az ellenőrzésre összpontosító szervből az egyén és a tulajdon védelmére koncentrálni szoruló átalakítása a demokratikus átmenet folyamatának nélkülözhetetlen része; ennek megfelelően kéri a reformfolyamatnak az e területen működő civil társadalmi szervezetekkel szoros együttműködésben történő lebonyolítását;

6. ismételten kifejezi a tunéziai nép jogos demokratikus törekvéseivel kapcsolatos támogatását, és üdvözli az országban az első szabad választás 2011. október 23-i sikeres lebonyolítását, az első olyan választást, amely az arab tavasz eseményeiből következett, és amely után most az alkotmányozó gyűlésnek kell megbirkóznia a demokratikus alapelveken, a jogállamiságon és az alapvető szabadságjogokon nyugvó állam alapjainak lerakásával kapcsolatos történelmi feladattal;

7. hangsúlyozza, hogy az internetes és az interneten kívüli szólásszabadság alapvető tényező a szabad és demokratikus társadalomban, valamint a többi jog védelme és előmozdítása tekintetében; hangsúlyozza, hogy az információhoz és a kommunikációhoz való korlátlan hozzáférés és a cenzúramentes internet-hozzáférés (az internet szabadsága) egyetemes jogok, amelyek nélkülözhetetlenek a közéletben megvalósuló átláthatóság és elszámoltathatóság biztosításához;

8. felhívja a Bizottság alelnökét/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, az EKSZ-t és a Bizottságot, hogy továbbra is támogassák Tunéziát a demokratikus átmenet során azáltal, hogy az európai szomszédságpolitika céljaival összhangban elsőbbséget biztosítanak a biztonsági ágazat, különösen a rendőrség, és az igazságügyi rendszer reformját támogató programnak a kormány által folytatott reformfolyamat részeként, és ebbe a programba foglalják bele a civil társadalommal folytatott tanácskozások és értékelések mechanizmusát; sürgeti az EKSZ-t annak biztosítására, hogy a Parlament megfelelő tájékoztatást kapjon az EU–Tunézia közötti új cselekvési tervről jelenleg folyó tárgyalások előrehaladásáról és az EU–Tunézia munkacsoport tevékenységéről;

9. kéri a tunéziai kormányt és az alkotmányozó gyűlést, hogy a nemzetközi normákkal, és különösen a párizsi elvekkel összhangban fontolják meg nemzeti emberi jogi tanács létrehozását, amely rendelkezik az emberi jogok megsértése elleni védelemre szolgáló mechanizmusokkal, valamint elfogadhat egyedi kérelmeket és független vizsgálatokat folytathat;

10. üdvözli a csalások és korrupciós esetek kivizsgálásával foglalkozó nemzeti bizottság (CNICM) jelentését, amely végleges formájában 2011. november 11-én került közzétételre, és úgy ítéli meg, hogy a jelentés következtetéseivel kapcsolatban cselekedni kell, hogy a bíróságok megfelelően kivizsgálhassák a hozzájuk utalt 300 ügyet, amelyek fele a korábbi elnök belső körének tagjait érinti; hangsúlyozza, hogy a CNICM következtetése fontos hozzájárulást jelentenek az újonnan választott alkotmányozó gyűlés munkájához is, amely 2011. november 22-én kezdődött, tekintetbe véve, hogy az új alkotmánynak egyértelműen szakítania kell a Ben Ali-korszakkal;

11. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Bizottságnak, az EKSZ-nek, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, Tunézia elnökének, a tunéziai kormánynak és az alkotmányozó gyűlésnek.